

BOSNIA AND HERZEGOVINA
Ministry of Communication and Transport
Directorate of Civil Aviation

Događaj:	Problem pri slijetanju zbog rastinja oko PSS
Datum, vrijeme i mjesto događaja:	27.08.2015. godine, 14:40 UTC, aerodrom
Učesnici u događaju i njihovo stanje:	<ul style="list-style-type: none"> - Avion - Kontrolor letenja
Opis događaja:	<p>Podnosilac izvještaja navodi:</p> <p>“Kontrolor letenja na dužnosti zaprimio je telefonski poziv od posade aviona koja ga je informisala da su u zraku te da su ostali bez struje u vazduhoplovu. Obavjestili su TWR da idu prema aerodromu i namjeravaju da slete. Zbog nestanka struje ne radi radio-stanica niti ostali pokazivači u vazduhoplovu. Dogovoreno da se kompletna komunikacija uradi preko telefona uključujući i odobrenje za slijetanje. U par navrata gubi se veza ali uz ponovljene pozive kontrolor letenja na dužnosti uspijeva dobiti posadu. Pilot predmetnog aviona informiše da su spustili stajni trap ali nemaju indikaciju je li dole i da li je zaključan. Nakon osmatranja dvogledom kontrolor potvrđuje posadi da se čini kako su točkovi dole. Sve službe spasavanja su u pripravnosti. Posada zahtijeva da se nadzire dodir piste kako bi potvrdili da su točkovi zaključani. Iznad same piste avion koji je u kritičnoj fazi leta nestaje iza krošnji drveća koje zaklanjaju prag PSS-a. Toranjski kontrolor informiše posadu da više nisu u mogućnosti zbog prepreka provjeriti stanje stajnog trapa, posada informiše TWR da su na zemlji i sve OK. Nakon par sekundi avion se pojavio na dijelu PSS-a koji se vidi sa TWR.</p> <p>DRVEĆE KOJE ZAKLANJA POGLED NA ZONU DODIRA U OVOM SLUČAJU JE ONEMOGUĆILO KONTROLORA LETENJA DA OBAVLJA POSAO I DA POSADI DA PRAVOVREMENU INFORMACIJU O STANJU STAJNOG TRAPA U NAJKRITIČNIOJ FAZI LETA.”</p>
Opis postupaka učesnika u događaju:	

<p>Okolnosti pod kojima se događaj desio:</p>	
<p>Preduzete mjere:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vazduhoplovni subjekt s kojim je događaj u vezi; 2. Organizacione jedinice BHDCA. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. BHANSA je u skladu sa svojim internim procedurama sprovela istragu ovog događaja. Ovom istragom utvrđeno je: <ul style="list-style-type: none"> - da ovaj problem egzistira više godina, da je isti prijavljen u više navrata ali preporuke nikad nisu provedene - aerodromsko preduzeće je izvršilo uklanjanje drveća koje je bilo u krugu aerodroma i u njihovoj nadležnosti - pogledom sa tornja je utvrđeno da je ozbiljno narušena mogućnost osmatranja PSS sa kontrolnog tornja - prema izjavi kontrolora u ovom slučaju zaklanjanje piste je onemogućilo adekvatnu reakciju i moglo dovesti do nesreće 2. Stručna lica SMD-a su izvršila analizu događaja.
<p>Indeks procjene rizika i razlog: (Vidjeti Prilog 2, 3. i 6 ovog Uputstva)</p>	<p>C3 prema ESARR-u 2, 4C prema ICAO-u</p> <p>Ovakva situacija predstavlja mogućnost da se desi nesreća, ozbiljna ili veća nezgoda, te da se rizik nije otklonio unutar granica bezbjednosti.</p>
<p>Prijedlog mjera prevencije: (Bezbjednosne preporuke)</p>	<p>Potrebno je da Opština postupi u skladu sa zahtjevom BHDCA koji se odnosi na uklanjanje rastinja koje se nalazi van ograde aerodroma.</p>
<p>Prijedlog drugih mjera:</p>	
<p>Da li je potrebno dalje ispitivanje događaja: DA/NE (dati obrazloženje)</p>	

Potpis imenovanog lica koje je radilo na obradi i analizi događaja i datum: (Ako na obradi i analizi radi više imenovanih lica)	Ilija Savatić,
Potpis rukovodioca Odjeljenja i datum:	Enes Mujezinović,